

มาตรการแก้ไขผู้ติดยาเสพติดให้โทษ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 49

นายวิรช เมฆอรุณพัทัย

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัณฑิต
ภาควิชาคณิตศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

ISBN 974-583-669-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

MEASURES FOR REHABILITATION OF DRUG UNDER SECTION 49 OF
THE PENAL CODE

MR. Wirach Mek-arunothai

A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirements
For the Degree of Master of Laws

Department of Law

Graduate School

Chulalongkorn University

1994

ISBN 974-583-669-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์

มาตรการแก้ไขผู้ติดยาเสพติดให้รอด

ตามประมวล

กฎหมายอาญา มาตรา 49

โดย

นายวิรัช เมฆอรุณทัย

ภาควิชา

นิติศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ มัทธยา จิตติรัตน์

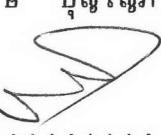
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริญญาณนาบณฑิต

.....

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชราภิญ)

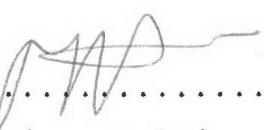
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....

ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วีระพงษ์ บุญยุปหะส)
.....

อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์มัทธยา จิตติรัตน์)

.....

กรรมการ
(อาจารย์ ดร. จิรันติ หวานนท์)

.....

กรรมการ
(อาจารย์สิรินทร์ เนลิมวัฒน์)

.....

กรรมการ
(อาจารย์สุรพล ไตรเวทย์)

พิมพ์ดันจับบันทึกด้วยอวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

วิธีชง เมมอรุ่น้อย : มาตรการแก้ไขผู้ติดยาเสพติดให้โทษ ตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา 49 (MEASURES FOR REHABILITATION OF DRUG UNDER SECTION 49 OF THE PENAL CODE) อ.พรีกษา : รศ.มัธยา จิตติรัตน์, 179 หน้า.

ISBN 974-583-669-9

มาตรการแก้ไขผู้ติดยาเสพติดให้โทษ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 49 เป็นมาตรการ-
หนึ่งของวิธีการเพื่อความปลอดภัยที่มุ่งเน้นการแก้ไขผู้ติดยาเสพติดให้โทษมากกว่าการนำตัวมาลงโทษ เพื่อ<sup>ป้องกันลังคมจากผู้ติดยาเสพติดให้โทษซึ่งมีสภาพที่เป็นอันตรายมิให้กระทําผิดกฎหมายอาญา โดยมีพื้นฐานมา
จากทฤษฎีป้องกันลังคมเพื่อให้ลังคมปลอดภัยจากการกระทำผิด แต่การนำมาตรการแก้ไขผู้ติดยาเสพติดให้โทษ
ดังกล่าวมาใช้บังคับยังมีปัญหาข้อขัดข้องในการนำมาปฏิบัติหลายประการ</sup>

ปัญหาที่เกิดจากการบังคับใช้มาตรการแก้ไขผู้ติดยาเสพติดให้โทษ ตามประมวลกฎหมายอาญา
มาตรา 49 ที่สำคัญคือ บทบัญญัติไม่ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 49 มีลักษณะใกล้เคียงกับมาตรการ
แก้ไขผู้ติดยาเสพติดให้โทษ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 ในขณะที่มาตรการแก้ไขผู้ติดยาเสพติด-
ให้โทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 49 ก็มิได้มีบทบัญญัติที่แนนอนขัดเจนพอที่จะสามารถนำมาใช้แก้-
ไขผู้ติดยาเสพติดให้โทษให้บรรลุผลอย่างจริงจังตามเจตนาณัตของกฎหมายได้ ทำให้ผู้ใช้กฎหมายไม่เห็น
ความสำคัญและไม่นำมาใช้บังคับ จึงควรบัญญัติกฎหมายให้มีความชัดเจนແเนื่อง สามารถนำมาใช้บังคับ
ปฏิบัติให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ในการแก้ไขผู้ติดยาเสพติดให้โทษเพื่อป้องกันลังคม ให้ปลอดภัยจากการ
กระทำผิดกฎหมายของบุคคลดังกล่าว

C471056 : MAJOR LAW

KEY WORD: MEASURES / REHABILITATION / DRUG/ SECTION 49/ THE PENAL CODE

WIRACH MEK-ARUNOTHAI : MEASURES FOR REHABILITATION OF DRUG UNDER SECTION 49 OF THE PENAL CODE. THESIS ADVISER : PROF. MATTAYA JITTIRAT, LL.M. 179 pp. ISBN 974-583-669-9

Of all the measures for rehabilitation of drug, section 49 of the penal code is the measure of security emphasizing rehabilitation of drug addicts rather than punishment. Based on Social Defence Theory, it aims at safeguarding the society as well as preventing potentially dangerous drug addicts from committing any offence. Yet, in practice, the execution of the measure has encountered some problems.

The important problems arisen from the enforcement of rehabilitation measures of the section 49 is that the provision of this section overlaps with that of section 56 which is another measure for rehabilitation of drug. Short of the elaboration, the provision under section 49 is quite vague, hence, makes the enforcement measure impossible by the reason of law. As a result, lawyers tend to regard it as important, thus, reject the execution of this measure. In order to prevent drug addicts against commission of an offence, the state must legislate the provision of this measure clearly, doing so will eventually make the enforcement measure possible.

ภาควิชา นิติศาสตร์

ลายมือชื่อนิสิต

สาขาวิชา นิติศาสตร์

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ปีการศึกษา 2536

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สาเร็จได้ตามวัตถุประสงค์ ด้วยความกรุณาอย่างยิ่ง
ของท่านรองศาสตราจารย์มัทยา จิตติรัตน์ ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าของท่าน
รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและท่านอาจารย์ ดร. จิรนิติ หวานนท์ ที่ได้กรุณาให้
คำปรึกษาแนะนำตลอดจนตรวจครองร่างวิทยานิพนธ์และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ
ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสาเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านรองศาสตราจารย์ วีระพงษ์
บุญญาภิวัฒน์ ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่ายิ่งของท่านมาเป็นประธานกรรมการสอบ
วิทยานิพนธ์นี้ ท่านอาจารย์ สุรพล ไตรเวทย์ ผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย
ยาเสพติด สำนักงาน บ.ป.ส. และท่านอาจารย์สิรินทร์ เกลิมวัฒน์ รองอัยการ
พิเศษฝ่ายคดีอาญา สำนักงานอัยการสูงสุด ที่กรุณาให้แนวทางในการศึกษา ตลอด
จนรับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณ คุณวัลลภ ตันติกุล หัวหน้าพนักงานอัยการ สำนักงานคดี
แพ่ง 2 และคุณชังชัย ทุมเรืองสิต หัวหน้าพนักงานอัยการ สำนักงานคดีเยาวชน
และครอบครัว สำนักงานอัยการสูงสุด คุณอุทิศ สุภาพ ผู้พิพากษาระจากระหว่าง
คุณสุนัย จันทร์ตระ ผู้ช่วยผู้พิพากษาระจากระหว่าง คุณพี่ญาดา ภูมิเสถียรคุณ
คุณวรชิรา บุตรวิญญาณ กองบ้องกันและนาดการติดยาเสพติด สำนักอนามัย กทม.
คุณปรีชา เซ่งไฟเราเรห์ นิติกรสำนักงานคดีวิธีการเพื่อความปลอดภัย สำนักงาน
อัยการสูงสุด ตลอดจนผู้มีอุปการะคุณท่านอื่น ๆ ที่มิได้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี่ที่กรุณา
ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนในการจัดทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ท้ายสุดนี้ ขอขอบคุณคุณพวงวรรณ เมฆอรุณทัย ที่กรุณาตรวจสอบ
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้และเป็นกำลังใจให้ผู้เขียนมาโดยตลอด

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ หากมีคุณค่าและเป็นประโยชน์ทางการศึกษาอยู่บ้าง
ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณที่ได้ปฏิบัติ márada คณาจารย์ทุกท่านที่ประสาท
วิชาความรู้ให้ รวมทั้งสถาบันจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและสำนักงานอัยการสูงสุดที่
ให้โอกาสในการศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ หากมีข้อบกพร่องประการใดผู้เขียน
ขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

วีระพงษ์ เมฆอรุณทัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๔
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๕
กิตติกรรมประกาศ	๖
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของบัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	8
ขอบเขตของการวิจัย	8
วิธีดำเนินการวิจัย	8
สมมติฐานของการวิจัย	9
ประกายชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	9
2 การบำบัดรักษาและการแก้ไขผู้ติดยาเสพติดให้รอด	10
- ความหมายและประเภทของยาเสพติดให้รอด	10
- สาเหตุของการติดยาเสพติดให้รอด	13
- การบำบัดรักษาและการแก้ไขพื้นพูนสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดให้รอด	16
- มาตรการทางกฎหมายไทย เกี่ยวกับการบำบัดรักษาและการแก้ไขผู้ติดยาเสพติดให้รอดในปัจจุบัน	21
- การนำวิธีการเพื่อความปลอดภัยและ Rothman บังคับใช้แก่ผู้ติดยาเสพติดให้รอด	44
3 . มาตรการแก้ไขผู้ติดยาเสพติดให้รอด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 49	60
- หลักเกณฑ์การคุมตัวไว้ในสถานพยาบาล	60
- บัญหารการบังคับใช้มาตรการแก้ไขผู้ติดยาเสพติดให้รอดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 49	64

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

4	วิเคราะห์เบรียบเทียบมาตรการแก้ไขผู้ติดยาเสพติดให้ร้ายตามกฎหมายต่างประเทศกับประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 49..79	
	- มาตรการแก้ไขผู้ติดยาเสพติดให้ร้ายตามกฎหมายเยอรมัน.....79	
	- มาตรการแก้ไขผู้ติดยาเสพติดให้ร้ายตามกฎหมายนอร์เวย์.....93	
	- มาตรการแก้ไขผู้ติดยาเสพติดให้ร้ายตามกฎหมายสหราชอาณาจักร	
	สหราชอาณาจักร102	
5	บทสรุปและข้อเสนอแนะ	126
	รายการอ้างอิง	133
	ภาคผนวก ก สิทธิคดีที่พนักงานอัยการฟ้องคดีขอใช้วิธีการเพื่อความปลอดภัย .	143
	ช คำพิพากษาศาลฎีกา.....145	
	ค ประมวลกฎหมายอาญา เยอรมันเกี่ยวกับมาตรการแก้ไขผู้ติดยาเสพติดให้ร้าย	148
	ง ประมวลกฎหมายอาญา เนอร์เวย์เกี่ยวกับมาตรการแก้ไขผู้ติดยาเสพติดให้ร้าย	155
	จ กฎหมายสหราชอาณาจักร เกี่ยวกับมาตรการแก้ไขผู้ติดยาเสพติดให้ร้าย	162
	ประวัติผู้วิจัย	179